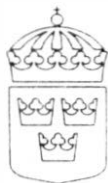

Motion till riksdagen

1987/88:Jo70

av Bengt Kindbom m. fl. (c, m, vpk)

med anledning av prop. 1987/88:150 med förslag till
slutlig reglering av statsbudgeten för budgetåret
1988/89, m. m. (kompletteringsproposition)

Mot.
1987/88
Jo70 – 72

I förevarande proposition anmäler regeringen ändrade förhållanden vad gäller restaureringsalternativ för Hornborgasjön.

Bakgrund

Vid riksdagens behandling av frågan i JoU 1976/77:36 framhölls bl. a. följande:

En restaurering av Hornborgasjön har länge ansetts som en av de mest angelägna uppgifterna för den svenska naturvården. Om detta rådde då betydande enighet. Parterna synes ha kommit till insikt om att den fortsatta utvecklingen – om inga särskilda åtgärder vidtogs – kommer att innebära en total förstörelse av Hornborgasjön som fågelskyddsområde och naturvårdsobjekt och även får antas komma att medföra svåra problem för bl. a. markägare och vattenkraftsintressenter, sade utskottet.

Det faktum att restaureringen av sjön är en fråga av såväl riksintresse som internationellt intresse får givetvis inte heller innebära att de sociala hänsynstagandena ges en underordnad betydelse. Utskottet förutsätter att de lokala invallningar som planeras ges en sådan utformning att de i mesta möjliga mån tillgodoser såväl det allmänna naturvårdsintresset som berörda markägars berättigade önskemål härvidlag.

Sammanfattningsvis ansåg utskottet att åtgärder bör vidtas med inriktning på att åstadkomma en fullständig restaurering av Hornborgasjön i överensstämmelse med naturvårdsverkets förslag. Att utskottet uttalade sig för den fullständiga restaureringen innebar att alternativet med en tvärvall tvärs över sjön slopades.

Av denna redovisning i sammandrag framgår att riksdagen vid detta tillfälle beaktade de olika parternas synpunkter och rättigheter.

Prövning av ärendet

Regeringen uppdrog 1980 åt naturvårdsverket att hos vattendomstolen ansöka om restaurering av Hornborgasjön enligt verkets förslag, vilket beaktade vad riksdagen anförde 1977. Under 1981 förordades att tillåtlighetsfrågan skulle prövas av regeringen. Vattendomstolen hänsköt 1982 ärendet

till regeringen med eget yttrande. Vattendomstolen fann att det inte förelåg något hinder mot företaget enligt vattenlagens regler. Regeringen medgav den 16 september 1982, enligt 4 kap. 18 § andra stycket vattenlagen, att tillstånd fick lämnas till den begärda restaureringen av Hornborgasjön. Restaureringen och de skadeförebyggande invallningarna skulle utföras huvudsakligen i enlighet med vad som tillstyrkts av vattendomstolen.

Mot. 1987/88
Jo70

Det "nya förslaget"

Naturvårdsverket har i december 1985 begärt regeringens medgivande för att få återkalla 1981 års ansökan och i stället pröva ett nytt restaureringsförslag. Regeringen uppdrog den 15 maj 1986 åt naturvårdsverket att hos vattendomstolen ansöka om restaurering i enlighet med det nya förslaget. Beträffande återkallande av 1981 års ansökan uttalades följande (Jordbruksdepartementet 1986-05-15 ärendebeteckning 29/86): "Regeringen kommer att ta ställning till naturvårdsverkets begäran om återkallande av tidigare ansökan först då det nya vattenföretagets inverkningsområde på jordbruket är kända. Regeringen förbehåller sig med stöd av 11 kap. 3 § vattenlagen (1983:291) prövningen av företagets tillåtlighet. Det får vid denna prövning närmare övervägas behovet av skadeförebyggande åtgärder för jordbruket."

Naturvårdsverkets anhållan till regeringen av den 15 april 1988 att få återkalla ansökan om restaureringen av Hornborgasjön innehåller visst material rörande det nya förslagets inverkan på jordbruket. I förhållande till de inledningsvis redovisade uttalandena om att tillgodose olika parterers intressen, så är det material som naturvårdsverket nu lägger fram ofullständigt. Det saknas förutsättningar att ta ställning till naturvårdsverkets förslag att återkalla ansökan.

Beslut om återkallelse bör ske först efter det att det nya vattenföretaget fått en mer allsidig belysning, vilket kommer att ske vid behandlingen i vattendomstolen. Regeringen bör förelägga riksdagen resultatet av denna prövning. Detta bör ges regeringen till känna. Därmed avstyrks regeringens hemställan att godkänna vad som anförts i prop. 1987/88:150 bil. 7.

Hemställan

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om medgivande till återkallelse av ansökan om restaurering av Hornborgasjön.

Stockholm den 11 maj 1988

Bengt Kindbom (c)

Jan Jennehag (vpk)

Sven Eric Lorentzon (m)

Lennart Brunander (c)

Ivar Virgin (m)